

Predatie van aalscholver-eieren door een Zeearend *Haliaeetus albicilla* in 't Kippenest te Wanneperveen

Ronald Messemaker

De Wieden vormt sinds 2009 samen met De Weerribben het Nationaal Park Weerribben-Wieden en beslaat ongeveer 10.000 ha moerasland, open water en moerasbos. Het herbergt de oudst bekende aalscholverkolonie van Nederland.

Op 22 april 2020 was ik even in de aalscholverkolonie aanwezig om de gebruikelijke foto's van het gedrag van aalscholvers te maken. Omstreeks 09.30 uur zag en hoorde ik dat het gedrag van de aalscholvers in de kolonie veranderde. Ik had al eerder meegemaakt dat bij het naderen of aanwezig zijn van een Zeearend de aalscholvers direct reageerden. Aan het eind van het trekpat op zo'n 300 m afstand zag ik een 4e kalenderjaar Zeearend naast een nest van een aalscholver landen. De aalscholver vloog direct weg. De arend werd vergezeld door twee zwarte kraaien die alles nauwlettend in de gaten hielden. De arend stapte behendig op het nest dat door het gewicht van de Zeearend licht kantelde. De arend dook met de kop het nest in. Ik verwachtte dat hij een jong te pakken had. Tot mijn verbazing zag ik dat de arend een slikkende beweging maakte en dat de snavel wat glansde. Daarna ging de kop weer de nestkom in en werd de kop enigszins achterover gehouden om te slikken. Na een kwartier ging de arend op een hoger gelegen tak zitten en vloog een kort stuk naar een ander aalscholvernest.

Na wat foto's van het eerdere tafereel genomen te hebben ben ik gaan filmen. Ik zag nu dat de jonge Zeearend bij het tweede nest met een aalscholver-ei in de snavel stond. Ook dit gebeurde in nog geen tien minuten tijd. De arend stoorde zich niet aan de zwarte kraaien die met hem meegevlogen waren. Wonderlijk om te zien was dat de aalscholver van nest 1 weer op het nest geland was en waarschijnlijk op de overgebleven eieren ging zitten broeden.

Later die dag, omstreeks 16.00 uur, kwam de Zeearend terug maar vloog ze het oostelijke deel van de kolonie in waar ik geen zicht op had.

Uit de literatuur is op te maken dat Zeearenden af en toe eieren van andere vogels eten, in het bijzonder van kolonievogels als reigers, meeuwen, alken en aalscholvers, of van semi-koloniaal broedende vogels als eidereenden (Glutz von Blotzheim *et al.* 1971: 194, Cramp & Simmons 1980: 52). Zeearenden staan erom bekend dat ze geregeld kolonies van andere vogels bezoeken om er hun slag te slaan. Dat ze daarbij incidenteel eieren eten is dan misschien niet zo vreemd.

Foto 1. Zearend voorovergebogen in kom van aalscholvernest, De Wieden, 22 april 2020 (Foto: Ronald Messemaker). *White-tailed Eagle caught in the act of taking an egg from the nest of a Cormorant, De Wieden, 20 April 2020.*

Summary

Messemaker R. 2020. Predation of Cormorant *Phalacrocorax carbo* eggs by White-tailed Eagle *Haliaeetus albicilla*. De Takkeling 28: 196-197.

On 22 April 2020, a 4th calender-year White-tailed eagle was observed and photographed in a colony of Cormorants in De Wieden, a wetland in the northern Netherlands. The bird visited at least two Cormorant nests from which one of more eggs were taken. The eggs were consumed on the spot. At one of these nests the Cormorant was seen to resume incubation after the eagle had left. The eagle was accompanied by two Carrion Crows.

Literatuur

- Cramp S. & Simmons K.E.L. (eds) 1980. The Birds of the Western Palearctic, Vol. II. Oxford University Press, Oxford.
- Glutz von Blotzheim U.N., Bauer K.M. & Bezzel E. 1971. Handbuch der Vögel Mitteleuropas, Band 4. Akademische Verlagsgesellschaft, Frankfurt am Main.

Adres: Vereniging Natuurmonumenten, Venneweg 253, 7947 LV Wanneperveen.